

2

LA PARRÒQUIA EN EL CONTEXT ACTUAL

Introducció

La Instrucció està centrada, principalment, en la missió de la parròquia en el context actual. Tota l'acció de la comunitat parroquial ha d'estar orientada en un sentit missioner.

Els textos que trobem reafirmen, una vegada més, la importància de la parròquia en la vida de l'Església i la seva validesa actual. Remarquen que es tracta d'una institució necessària. Probablement es pot complementar aquesta afirmació tal i com ho va fer el Congrés "Parròquia evangelitzadora", organitzat per la CEE (1989), afirmant que la parròquia és una realitat insubstituïble però no suficient del tot. Cal doncs, veure i prendre consciència d'allò que la fa necessària i insubstituïble.

En aquest apartat es reflexiona precisament sobre allò que la parròquia aporta a la vida dels cristians. Hem de reconèixer que, durant el temps de confinament a causa de la Covid 19, l'activitat de les nostres parròquies no es va aturat pas, sinó que s'adaptà a les noves circumstàncies procurant viure la seva missió amb els instruments i medis al nostre abast. Aquesta situació pot haver ajudat a reflexionar sobre la importància de la comunitat parroquial, sobre quins són els seus elements necessaris i insubstituïbles i, afrontar, a la vegada, els nous reptes que es presenten.

Textos de la Instrucció

6. Aquesta conversió missionera, que porta naturalment també a una reforma de les estructures, implica especialment a la parròquia, comunitat convocada al voltant de la Taula de la Paraula i de l'Eucaristia.

La parròquia té una llarga història i ha tingut des dels seus inicis un paper fonamental en la vida dels cristians i en el desenvolupament i l'acció pastoral de l'Església; en els escrits de Sant Pau es pot entreveure la primera intuïció d'ella. Alguns textos paulins, en efecte, mostren la creació de petites comunitats com Esglésies domèstiques, identificades per l'Apòstol simplement amb el terme "casa" (cfr., Per exemple, Rm 16, 3-5; 1 Cor 16, 19-20; Fil 4, 22). En aquestes "cases" es pot reconèixer el naixement de les primeres "parròquies".

7. Des de la seva aparició, per tant, la parròquia es planteja com a resposta a una exigència pastoral concreta: apropar l'Evangeli al poble a través de l'anunci de la fe i de la celebració dels sacraments. La mateixa etimologia del terme fa comprensible el sentit de la institució: la parròquia és una casa enmig de les ca-

ses i respon a la lògica de l'Encarnació de Jesucrist, viu i actiu en la comunitat humana. Així doncs, visiblement representada per l'edifici de culte, és signe de la presència permanent del Senyor Ressuscitat enmig del seu Poble.

8. La configuració territorial de la parròquia avui, però, està cridada a confrontar-se amb una característica peculiar del món contemporani, en el qual la creixent mobilitat i la cultura digital han dilatat els límits de l'existència. Per una banda, la vida de les persones s'identifica cada vegada menys amb un context definit i immutable, desenvolupant-se més aviat en "una aldea global i plural"; d'altra banda la cultura digital ha modificat de manera irreversible la comprensió tant de l'espai com del llenguatge i els comportaments de les persones, especialment de les generacions joves.

A més, és fàcil preveure que el desenvolupament continuat de la tecnologia modificarà encara més la manera de pensar i la comprensió que l'ésser humà tindrà de si mateix i de la vida social. La rapidesa dels canvis, els models culturals que passen, la facilitat dels trasllats i la velocitat de la comunicació estan transformant la percepció de l'espai i del temps.

12. Els Pares conciliars, en efecte, escrivien amb amplitud de mires: *«La cura de les ànimes ha d'estar animat per l'esperit missioner»* (CD 30). En continuïtat amb aquest ensenyament, Sant Joan Pau II precisava: *«La parròquia ha de ser perfeccionada i integrada en moltes altres formes, però ella segueix sent encara un organisme indispensable de primària importància en les estructures visibles de l'Església»*, per *«fer que tota l'acció pastoral pivoti sobre l'evangelització, com exigència prioritària, preeminent i privilegiada»* (Congregació per al Clergat 20- X-1984) Després, Benet XVI ensenyava que *«la parròquia és un far que irradia la llum de la fe i així respon als desitjos més profunds i veritables de cor de l'home, donant significat i esperança a la vida de les persones i de les famílies»* (parròquia de Santa Maria de l'Evangelització a Roma 10-XII-2006).
13. Per promoure la centralitat de la presència missionera de la comunitat cristiana en el món, és important replantejar no només una nova experiència de parròquia, sinó també, en ella mateixa, el ministeri i la missió dels sacerdots, que, juntament amb els fidels laics, tenen la tasca de ser "sal i llum del món" (cfr. Mt 5, 13-14), "llum sobre el portallànties" (cfr. Mc 4, 21), tot mostrant el rostre d'una comunitat evangelitzadora, que sap fer una adequada lectura dels signes dels temps, que genera un testimoni coherent de vida evangèlica.
29. Respecte a això, el Papa Francesc s'expressa així: *«La parròquia no és una estructura caduca; precisament perquè té una gran plasticitat, pot prendre formes molt diverses que requereixen la docilitat i la creativitat missionera del Pastor i de la comunitat. Encara que certament no és l'única institució evangelitzadora, si és capaç de reformar-se i adaptar-se contínuament, seguirà sent "la mateixa Església que viu entre les cases dels seus fills i de les seves filles". Això suposa que realment estigui en contacte amb les llars i amb la vida de poble, i no es converteixi en una prolixa estructura separada de la gent o en un grup de selectes que es miren a si mateixos. [...] Però hem de reconèixer que la crida a la revisió i renovació de les parròquies encara no ha donat prou fruits, a fi que estiguin encara més a prop de la gent, que siguin àmbits de viva comunió i participació, i s'orientin completament a la missió»* (EG 28).

Altres textos per reflexionar

Carta pastoral *Testimonis de Jesucrist en la societat del segle XXI* de Mons. Josep Àngel Saiz Meneses (2007)

La parròquia és, substancialment, una determinada comunitat de fidels dins de l'Església particular que el bisbe encomana a un rector. Aquesta comunitat de fidels es reuneix al voltant de la Paraula de Déu i de l'Eucaristia i els altres sacraments. Aquesta comunitat viu en comunió, compartint els seus béns i es projecta ajudant els necessitats. A la parròquia s'ensenya la doctrina cristiana i es transmet la fe. És una comunitat en conversió contínua, en comunió i en missió. La parròquia és comunitat de comunitats i propicia la unitat de totes les diversitats que s'hi troben, que per ella queden inserides en l'Església universal.

No falten veus que afirmen que la parròquia com a tal és una estructura desfada, superada. Però no podem oblidar que la parròquia és l'última localització de l'Església, el seu rostre més pròxim i palpable, la seva expressió més visible i immediata. La parròquia no és principalment l'edifici, el territori o l'estructura. La parròquia és fonamentalment la comunitat formada per persones. Cal que redescobrim la parròquia com a comunitat cristiana local, en la qual és present i operant el misteri de Crist i de l'Església.

Malgrat els canvis profunds que han experimentat els nostres pobles i ciutats, malgrat les dificultats per a l'acció pastoral, les nostres parròquies continuen sent una referència important per al poble cristià, també per als no-creients. A elles s'atansen els immigrants cercant ajuda espiritual o material, segurs que seran ben rebuts. A elles segueixen acudint els fidels batejats amb més o menys perseverança, però trobant sempre les portes obertes.

La parròquia té present i futur i està cridada a ser ferment evangelitzador i a mantenir el seu important paper de cohesió i integració social com una família, com a casa oberta a tothom, com una font al mig de la plaça que ajuda a tots a calmar la set de pau, d'amor i de transcendència.

Concili Provincial Tarraconense, *Resolucions i missatge* (1995)

e) L'opció per la comunitat. És per això que ens volem comprometre encara més a favor de la comunitat cristiana, capaç de relació i de diàleg amb la gent que desconeix Crist, a la qual pot oferir un acolliment cordial que és el rostre viu i concret del missatge evangèlic. L'aposta per la comunitat de fe viva no és pas per entotsoilar-nos en les estructures de l'Església, sinó perquè elles siguin una mediació cada cop més oberta entre Déu Pare i els homes i dones que Déu estima. Voldríem que la Paraula i l'Esperit de Déu poguessin actuar amb tota la seva força. Qui rep aquests dons lliurement queda incorporat a la comunitat de la fe, tot aportant-hi els carismes amb què l'Esperit Sant l'ha dotat, i també les seves maneres de ser amb l'especificitat pròpia del poble al qual pertany el creient.

Carta *En el teu nom calarem les xarxes* (2020) de Mons. Josep Àngel Saiz Meneses i Mons. Salvador Cristau Coll

...Ara ens trobem en un moment de profundes transformacions: l'evolució cultural continua, la globalització, els fluxos migratoris sense precedents ni controls, les noves tecnologies que fins i tot envaeixen la nostra privacitat, el procés de secularització, la liquiditat i la inconsistència personal, etc... Ha canviat moltes coses, és veritat, però hi ha altres que romanen...Ha de ser un autèntic "kairós", es a dir, un moment especial de gràcia...

Per al diàleg posterior

1. A la Instrucció s'afirma que *la parròquia es planteja com a resposta a una exigència pastoral concreta: apropar l'Evangeli al poble a través de l'anunci de la fe i de la celebració dels sacraments (núm.7)*. En quina mesura les celebracions i les activitats parroquials apropen l'Evangeli a la gent? Què s'hauria de revisar?
2. Un fet cada vegada més constatable, sobre tot a les ciutats, és que *la configuració territorial de la parròquia avui, però, està cridada a confrontar-se amb la creixent mobilitat i la cultura digital (núm. 8)*. Com enfortir el sentit de pertinença a la comunitat parroquial?
3. En la seva carta pastoral Mons. Saiz Meneses afirma que *la parròquia té present i futur i està cridada a ser ferment evangelitzador i a mantenir el seu important paper de cohesió i integració social com una família, com a casa oberta a tothom, com una font al mig de la plaça que ajuda a tots a calmar la set de pau, d'amor i de transcendència*. A través de quines activitats, actes, etc, es pot ajudar a viure tots aquests elements?

Per a pregar junts:

Glòria a Déu a dalt del cel,
i a la terra pau als homes que estima el Senyor.
Us lloem, us beneïm, us adorem, us glorifiquem, us donem gràcies,
per la vostra immensa glòria,
Senyor Déu, Rei celestial, Déu Pare omnipotent,
Senyor, Fill unigènit, Jesucrist,
Senyor Déu, Anyell de Déu, Fill del Pare,
Vós, que lleveu el pecat del món, tingueu pietat de nosaltres;
Vós, que lleveu el pecat del món, acolliu la nostra súplica.
Vós, que seieu a la dreta del Pare, tingueu pietat nosaltres.
perquè Vós sou l'únic Sant, Vós l'únic Senyor, Vós l'únic Altíssim,
Jesucrist, amb l'Esperit Sant en la glòria de Déu Pare.
Amén.

Glòria, de la Litúrgia eucarística